

P.Z. br. 319

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/22-01/68

URBROJ: 65-22-08

Zagreb, 16. prosinca 2022.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o službenoj iskaznici***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 16. prosinca 2022. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-01/86
URBROJ: 50301-21/32-22-6

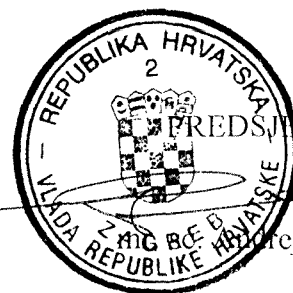
Zagreb, 16. prosinca 2022.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o službenoj iskaznici

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o službenoj iskaznici.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike mr. sc. Josipa Salapića, Juru Martinovića i Sanjina Rukavinu.

PREDSJEDNIK

Zagreb, 16. prosinca 2022. godine
Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O SLUŽBENOJ ISKAZNICI**

Zagreb, prosinac 2022.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SLUŽBENOJ ISKAZNICI

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se izdavanje i uporaba službene iskaznice u državnim tijelima.

Primjena zakona

Članak 2.

(1) Ovaj Zakon primjenjuje se na državna tijela.

(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na državna tijela osnovana zakonom kojim se uređuje sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske.

Osnovni pojmovi i rodna neutralnost izraza

Članak 3.

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- »državna tijela« su tijela državne uprave, te pravosudna i druga državna tijela;
- »zaposlenik državnog tijela« je državni dužnosnik, pravosudni dužnosnik, te državni službenik i namještenik;
- »kvalificirani pružatelj usluga povjerenja« je pružatelj usluga povjerenja koji pruža jednu ili više kvalificiranih usluga povjerenja i kojemu je nadzorno tijelo odobrilo kvalificirani status;
- »kvalificirani certifikat za elektronički potpis« je certifikat za elektroničke potpise koji izdaje kvalificirani pružatelj usluga povjerenja i koji ispunjava zahtjeve utvrđene u Prilogu I. Uredbe (EV) 910/2014;
- »odgovarajuće mrežno mjesto« je pristupna točka aplikaciji za upravljanje poslovima vezanim uz službene iskaznice, a putem koje pružatelj usluga povjerenja osigurava sadržaje i servise vezane za korištenje službeničke iskaznice u statusu kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja sukladno propisima o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije;
- »odgovarajuće programsko rješenje« je sredstvo putem kojeg korisnik službene iskaznice upravlja svojim osobnim podacima i potvrđuje svoj elektronički identitet;
- »korisnik službene iskaznice« je zaposlenik državnog tijela kojem je izdana službena iskaznica;
- »udaljeni kvalificirani elektronički potpis« znači kvalificirani elektronički potpis kod kojeg okruženjem za izradu elektroničkog potpisa u ime potpisnika upravlja kvalificirani pružatelj usluga povjerenja pri čemu jamči da se podatak za izradu elektroničkog potpisa, koristi pod isključivom kontrolom potpisnika.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

Službena iskaznica

Članak 4.

(1) Službena iskaznica izdaje se zaposlenicima državnih tijela.

(2) Službena iskaznica je elektronička javna isprava kojom zaposlenik državnog tijela dokazuje svoj službeni status i elektronički identitet.

(3) Službena iskaznica koristi se kao sredstvo elektroničke identifikacije i autentifikacije radi pristupa elektroničkim uslugama, aktivaciju drugih autentifikacijskih ili potpisnih sredstava te za potpisivanje akata za koje je korisnik službene iskaznice ovlašten.

(4) Službena iskaznica može služiti za fizičku identifikaciju i beskontaktnu primjenu radi registracije ulaska u prostorije državnog tijela i u druge svrhe propisane posebnim propisima.

Obrazac službene iskaznice

Članak 5.

(1) Službena iskaznica izdaje se na propisanom obrascu.

(2) Obrazac službene iskaznice na prednjoj strani sadržava:

- grb Republike Hrvatske, naziv: „Republika Hrvatska“,
- naziv: „službena iskaznica“,
- prostor za upis: prezimena, imena, datuma izdavanja, broja iskaznice, podataka za strojno čitanje (QR kod),
- elektronički kontaktni čip i
- elektronički beskontaktni čip.

(3) Obrazac službene iskaznice može na zadnjoj strani sadržavati elemente propisane posebnim zakonom.

(4) Iznimno od stavaka 2. i 3. ovoga članka, obrazac službene iskaznice može imati drugačiji izgled odnosno sadržaj, samo ako je posebnim zakonom ili podzakonskim propisom drugačije određeno.

(5) Elektronički kontaktni čip iz stavka 2. podstavka 4. ovoga članka sadrži:

1. broj službene iskaznice
2. kodove za podešavanje pristupa podacima za aktivaciju privatnog ključa,
3. identifikacijski certifikat visoke razine sigurnosti koji služi za autentifikaciju korisnika i
4. potpisni certifikat koji je kvalificirani certifikat koji se koristi za podršku kvalificiranom elektroničkom potpisu koji ima istu pravnu snagu i zamjenjuje vlastoručni potpis sukladno propisima kojima je reguliran elektronički potpis.

- (6) Elektronički kontaktni čip iz stavka 2. podstavka 4. ovoga članka može sadržavati:
- potpisni certifikat koji je kvalificirani certifikat koji se koristi za podršku kvalificiranom elektroničkom potpisu koji ima istu pravnu snagu i zamjenjuje vlastoručni potpis sukladno propisima kojima je reguliran elektronički potpis i
  - kodove za podešavanje pristupa podacima za aktivaciju certifikata i kreiranje udaljenog elektroničkog potpisa/pečata.
- (7) Elektronički beskontaktni čip iz stavka 2. podstavka 5. ovoga članka sadrži:
- ime i prezime korisnika službene iskaznice,
  - OIB korisnika i
  - broj službene iskaznice.
- (8) Certifikati iz stavka 5. točaka 3. i 4. ovoga članka sadrže sljedeće podatke:
1. izdavatelj – naziv tijela koje izdaje certifikat,
  2. ime i prezime korisnika službene iskaznice,
  3. OIB korisnika službene iskaznice,
  4. datum valjanosti certifikata,
  5. javni ključ certifikata
  6. podatke za provjeru statusa certifikata i
  7. druge podatke, sukladno propisima kojima je regulirano izdavanje certifikata.
- (9) Obrazac službene iskaznice, za čije su izdavanje osigurana sredstva iz projekta „Uspostava platforme s elektroničkim uslugama za e/m-Potpis i e/m-Pечат“, na zadnjoj strani sadrži elemente vidljivosti utvrđene tim projektom.
- (10) Čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose pravilnikom će propisati obrazac službene iskaznice i obrazac zahtjeva za izdavanje službene iskaznice.

Registracijski uredi

Članak 6.

- (1) Poslove registracije sa svrhom izdavanja službenih iskaznica za zaposlenike državnih tijela i uručenje službene iskaznice zaposlenicima obavljaju registracijski uredi u državnim tijelima.
- (2) Registracijski uredi su u pravilu jedinice za ljudske potencijale u državnim tijelima.
- (3) Poslove iz djelokruga registracijskog ureda mogu obavljati službene osobe koje čelnik državnog tijela ovlasti za obavljanje tih poslova.
- (4) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, poslove registracije sa svrhom izdavanja službenih iskaznica za zaposlenike pravosudnih tijela obavljat će registracijski ured tijela državne uprave nadležnog za pravosudna tijela.

Izdavanje službenih iskaznica

Članak 7.

- (1) Postupak za izdavanje službene iskaznice zaposlenika pokreće državno tijelo putem nadležnog registracijskog ureda po stupanju na dužnost odnosno početkom rada zaposlenika u državnom tijelu.

(2) Nadležni registracijski ured obavlja poslove obrade zahtjeva za izdavanje službene iskaznice (poslovi pripreme zahtjeva, poslovi identifikacije korisnika, podnošenja autorizacijske liste za nabavu službenih iskaznica na odobrenje čelniku tijela, upućivanja zahtjeva pružatelju usluga povjerenja za izradu službene iskaznice s potrebnim certifikatima, uručenje službene iskaznice korisniku službene iskaznice) te vođenje evidencije o izdanim službenim iskaznicama.

(3) Način rada registracijskih ureda i način vođenja evidencije o izdanim službenim iskaznicama propisuje nalogom čelnik tijela državne uprave nadležnog za poslove razvoja digitalnog društva.

Izrada službene iskaznice

Članak 8.

(1) Zaposlenik za kojeg se podnosi zahtjev za izdavanje službene iskaznice dužan je s pružateljem usluge povjerenja sklopiti ugovor o pružanju usluga certificiranja, kojim se utvrđuju prava i obveze ugovornih strana.

(2) Pružatelj usluge povjerenja iz stavka 1. ovoga članka dužan je uspostaviti odgovarajuće mrežno mjesto za upravljanje poslovima vezanim uz službene iskaznice, osiguravati sadržaje i servise vezane za korištenje službeničke iskaznice, djelovati u statusu kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja sukladno propisima o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije.

(3) Putem odgovarajućeg mrežnog mjesta iz stavka 2. ovoga članka, korisniku službene iskaznice kojem je na službenoj iskaznici izdan identifikacijski certifikat ostvaruje pravo na aktivaciju odgovarajućeg programskog rješenja na pokretnim uređajima, putem kojeg upravlja svojim osobnim podacima i potvrđuje svoj elektronički identitet.

(4) Osobni podaci iz stavka 3. ovoga članka su osobni podaci koji se nalaze na obrascu službene iskaznice.

(5) Korisnik službene iskaznice koji je aktivirao programsko rješenje za pokretne uređaje iz stavka 3. ovoga članka i ima izdan potpisni certifikat na službenoj iskaznici može ostvariti pravo na certifikat za udaljeni kvalificirani elektronički potpis.

(6) Čelnik tijela odlukom određuje zaposlenike državnog tijela koji zbog potreba službe imaju pravo na certifikat za udaljeni kvalificirani elektronički potpis.

Zloupotreba službene iskaznice

Članak 9.

Zloupotrebom službene iskaznice smatra se korištenje službene iskaznice u privatne svrhe predstavljajući privatnu radnju kao službenu radnju ili za predstavljanje odnosno postupanje korisnika službene iskaznice u službenom svojstvu za koje nije ovlašten.

Rok važenja službene iskaznice

Članak 10.

(1) Službena iskaznica važi tri godine od dana izdavanja ili do isteka roka trajanja odgovarajućeg certifikata, a najkasnije do prestanka dužnosti odnosno prestanka službe korisnika službene iskaznice.

(2) Korisnik službene iskaznice dužan je najkasnije u roku od 30 dana prije isteka važeće službene iskaznice odnosno isteka roka trajanja odgovarajućeg certifikata obavijestiti registracijski ured o isteku roka važenja službene iskaznice, odnosno isteku roka trajanja odgovarajućeg certifikata.

Poništavanje službene iskaznice

Članak 11.

(1) Registracijski ured dužan je bez odgode poništiti službenu iskaznicu i opozvati pripadajuće certifikate:

1. ako korisnik službene iskaznice izgubi službenu iskaznicu ili na drugi način ostane bez nje,
2. ako korisnik službene iskaznice zlorabiti službenu iskaznicu,
3. ako korisniku službene iskaznice prestane dužnost, odnosno služba u državnom tijelu,
4. ako je službena iskaznica oštećena na način da je otežano ili onemogućeno vizualno ili strojno čitanje podataka u vizualno ili strojno čitljivoj zoni ili je djelomično ili u potpunosti prelomljena ili zbog bilo kojeg drugog razloga ne služi svrsi,
5. ako su korisniku službene iskaznice prestale ili se izmijenile ovlasti u obavljanju poslova za koji su izdani certifikati i
6. ako su se promijenili podaci o osobnom imenu korisnika službene iskaznice, odnosno drugi podaci navedeni u službenoj iskaznici.

(2) Korisnik službene iskaznice dužan je o razlozima za poništenje službene iskaznice iz stavka 1. točke 1., 4., 5. i 6. ovoga članka bez odgode obavijestiti nadležni registracijski ured.

(3) Korisnik službene iskaznice zatražit će izdavanje nove službene iskaznice, osim u slučaju zlorabe službene iskaznice te prestanka dužnosti, odnosno službe u državnom tijelu.

(4) Registracijski ured će bez odgode pokrenuti postupak za izdavanje nove službene iskaznice te nakon poništenja dotadašnje službene iskaznice i opoziva pripadajućih certifikata u slučaju iz stavka 1. točke 1., 4., 5. i 6. ovoga članka zaposleniku državnog tijela uručiti novu službenu iskaznicu.

(5) Registracijski ured dužan je poništenu službenu iskaznicu brisati iz evidencije izdanih službenih iskaznica.

Prekršajne odredbe

Članak 12.

Novčanom kaznom od 10,00 do 60,00 eura kaznit će se za prekršaj korisnik službene iskaznice:

1. ako bez odgode ne obavijesti nadležni registracijski ured da je izgubio službenu iskaznicu ili na drugi način ostao bez nje (članak 11. stavak 1. točka 1. i stavak 2. ovoga Zakona),
2. ako zlouporabi službenu iskaznicu (članak 11. stavak 1. točka 2. ovoga Zakona),
3. ako bez odgode ne obavijesti nadležni registracijski ured da je službena iskaznica oštećena na način da je otežano ili onemogućeno vizualno ili strojno čitanje podataka u vizualno ili strojno čitljivoj zoni ili je djelomično ili u potpunosti prelomljena ili zbog bilo kojeg drugog razloga ne služi svrsi (članak 11. stavak 1. točka 4. i stavak 2. ovoga Zakona) i
4. ako bez odgode ne obavijesti nadležni registracijski ured da su se promijenili podaci o njegovom osobnom imenu, odnosno da su se promijenili drugi podaci navedeni u službenoj iskaznici (članak 11. stavak 1. točka 6. i stavak 2. ovoga Zakona).

Prijelazne i završne odredbe

Članak 13.

(1) Čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose donijet će pravilnik iz članka 5. stavka 10. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Čelnik tijela državne uprave nadležnog za poslove razvoja digitalnog društva donijet će nputak iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 14.

(1) Državna tijela dužna su putem nadležnog registracijskog ureda pokrenuti postupak za izdavanje službenih iskaznica zatečenih zaposlenika u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Za zaposlenike koji stupe na dužnost odnosno počnu raditi u državnom tijelu u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, državno tijelo dužno je pokrenuti postupak za izdavanje službene iskaznice u roku iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, za zaposlenike Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske pokrenut će se postupak za izdavanje službenih iskaznica u skladu s ovim Zakonom po isteku roka trajanja certifikata koje sadrže službene propusnice Ministarstva unutarnjih poslova te identifikacijske iskaznice i identifikacijske vojne iskaznice Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske izdane u skladu s posebnim propisima.

Članak 15.

(1) Dosadašnje službene iskaznice zaposlenika državnih tijela koje se izdaju u skladu s posebnim propisima koristit će se i dalje u skladu s tim propisima.

(2) Službene propusnice zaposlenika Ministarstva unutarnjih poslova te identifikacijske iskaznice i identifikacijske vojne iskaznice zaposlenika Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske važe do isteka trajanja certifikata koje sadrže.

Članak 16.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

U skladu s razvojem informatičkog sustava i digitalizacijom usluga tijela državne uprave, te pravosudnih i drugih državnih tijela (dalje u tekstu: državna tijela), potrebno je omogućiti državnim dužnosnicima, pravosudnim dužnosnicima, te državnim službenicima i namještenicima (dalje u tekstu: zaposlenici državnih tijela) što jednostavniji i brži pristup različitim bazama podataka i aplikacijama koje koriste za obavljanje poslova te elektronički potpis akata.

Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva predlaže uvođenje službene iskaznice za zaposlenike državnih tijela u vidu elektroničke, odnosno digitalne kartice kao javne isprave, koja bi sadržavala podatke o pojedinom zaposleniku državnog tijela. Istovremeno navedena iskaznica koristit će se i za dokazivanje statusa zaposlenika državnog tijela, identifikaciju i registraciju pri ulasku u državno tijelo te za evidenciju radnoga vremena.

Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva korisnik je projekta UP.04.1.1.17.0001 „Uspostava platforme sa elektroničkim uslugama za e/m Potpis i e/m-Pečat“, kojim će se doprinijeti povećanju učinkovitosti komunikacije unutar sustava državne uprave te u načinu pružanja elektroničkih usluga i njihovoj interakciji s građanima i poslovnim subjektima, kao korisnicima javnih usluga. Navedenim projektom će se razviti i uspostaviti platforma s elektroničkim uslugama za proces elektroničkog i mobilnog potpisivanja, elektroničkog i mobilnog pečatiranja te provjeru valjanosti elektroničkog potpisa odnosno pečata, koji će se koristiti u elektroničkim javnim uslugama i biti dostupni sudionicima u okviru elektroničkog poslovanja državnih tijela.

Cilj je da se uspostavom ove platforme omogući elektroničko potpisivanje i pečatiranje raznih dokumenata. Ova platforma uspostaviti će se kao zajednički dijeljeni servis državne uprave. Sustav će biti dizajniran na način da omogući jednostavno korištenje platformom od strane drugih elektroničkih usluga koja državna tijela pružaju svojim korisnicima, koje će biti nadograđene modulom za potpisivanje odnosno pečatiranje. U sklopu ovoga projekta potrebno je pribaviti odgovarajuće digitalne certifikate za potrebe državnih tijela.

Projektom Uspostava platforme s elektroničkim uslugama za e/m-Potpis i e/m-Pečat pribavit će se, između ostaloga, 30.000 službenih iskaznica, koje imaju multifunkcionalno obilježje, odnosno svaka iskaznica sadrži identifikacijski certifikat te certifikat za kvalificirani elektronički potpis.

Stoga se predlaže uvođenje službene iskaznice koja se izdaje za zaposlenike državnih tijela, osim onih koja su osnovana zakonom kojim se uređuje sigurnosno-obavještajni sustav Republike Hrvatske (Sigurnosno-obavještajna agencija, Vojna sigurnosno-obavještajna agencija, Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija, Zavod za sigurnost informacijskih sustava i Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost).

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Primjenom ovoga Zakona pojednostavit će se i ubrzati postupci koji se provode pred državnim tijelima zbog jednostavnijeg pristupa različitim bazama podataka i aplikacijama koje zaposlenici državnih tijela koriste za obavljanje poslova te korištenje elektroničkog potpisa

akata te time stvoriti pretpostavke za učinkovitiji i sigurniji rad državnih tijela u digitalnom okruženju.

Zakonom o službenoj iskaznici propisuje se izdavanje i korištenje službene iskaznice kao službeničke digitalne isprave, kojom zaposlenici državnih tijela dokazuju svoj službeni status i elektronički identitet, odnosno status namještenika.

Službena iskaznica će se koristiti kao sredstvo za pristup elektroničkim uslugama, te za aktivaciju drugih autentifikacijskih ili potpisnih sredstava i potpisivanje akata za koje će korisnik službene iskaznice biti ovlašten. Također, službena iskaznica moći će se koristiti i za fizičku identifikaciju i beskontaktnu primjenu radi registracije ulaska u prostorije državnog tijela i u druge svrhe propisane posebnim propisima.

Ovim zakonskim rješenjem se propisuje sadržaj propisanog obrasca službene iskaznice, nadležnost za obavljanje poslova registracije sa svrhom izdavanja službenih iskaznica, provođenje postupaka izdavanja i izrade službenih iskaznica, zlouporabu, rokove važenja i dužnost poništavanja službene iskaznice, te prekršajnu odgovornost službenika.

Propisani obrazac službene iskaznice na svojoj prednjoj strani sadržava grb Republike Hrvatske, naziv: „Republika Hrvatska“, naziv: „službena iskaznica“, prostor za upis: prezimena, imena, datuma izdavanja, broja iskaznice, podataka za strojno čitanje (QR kod); te elektronički kontaktni čip i elektronički beskontaktni čip (čiji se sadržaj detaljnije uređuje), dok na svojoj stražnjoj strani može sadržavati elemente propisane posebnim zakonom, te elemente vidljivosti koji su utvrđeni projektom „Uspostava platforme s elektroničkim uslugama za e/m-Potpis i e/m-Pečat“ (ukoliko su za izdavanje takvih iskaznica osigurana sredstva iz tog projekta). Također, propisuje se iznimka da obrazac službene iskaznice može imati drugačiji izgled odnosno sadržaj, ukoliko je posebnim zakonom ili podzakonskim propisom drugačije određeno (primjerice, službene propusnice zaposlenika Ministarstva unutarnjih poslova te identifikacijske iskaznice i identifikacijske vojne iskaznice zaposlenika Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske).

Čelnik tijela državne uprave nadležan za službeničke odnose posebnim će pravilnikom propisati detaljniji izgled i sadržaj tog obrasca, kao i obrazac zahtjeva za izdavanje službene iskaznice.

Poslove registracije sa svrhom izdavanja službenih iskaznica za zaposlenike državnih tijela i uručenje službene iskaznice zaposlenicima obavljat će registracijski uredi u državnim tijelima, dok će iznimno, za zaposlenike pravosudnih tijela, te poslove obavljati registracijski ured tijela državne uprave nadležnog za pravosudna tijela. Također, zadaća je registracijskih ureda i da vode evidencije o izdanim službenim iskaznicama.

Registracijski uredi su u pravilu jedinice za ljudske potencijale u državnim tijelima, zbog čega neće biti potrebno ustrojavati posebne ustrojstvene jedinice, međutim poslove iz njihovog djelokruga mogu obavljati i službene osobe koje čelnik državnog tijela ovlasti za obavljanje tih poslova.

Postupak za izdavanje službene iskaznice zaposlenika propisuje se ovim zakonskim rješenjem na način da isti pokreće državno tijelo putem nadležnog registracijskog ureda po stupanju na dužnost odnosno početkom rada zaposlenika u državnom tijelu. Zatim, registracijski ured obrađuje zaprimljene zahtjeve, pri čemu obavlja poslove pripreme tih zahtjeva, tj. identificiranje korisnika, podnošenje autorizacijske liste za nabavu službenih iskaznica na

odobrenje čelniku tijela, upućivanje zahtjeva s potrebnim certifikatima pružatelju usluga povjerenja te uručenje izrađene službene iskaznice korisniku.

Čelnik tijela državne uprave nadležan za poslove razvoja digitalnog društva detaljnije će pravilnikom urediti način rada registracijskih ureda i način vođenja evidencija o izdanim službenim iskaznicama.

Postupak izrade službene iskaznice utvrđuje se na način da je zaposlenik državnog tijela, za kojeg se podnosi zahtjev za izdavanje službene iskaznice, dužan s pružateljem usluge povjerenja sklopi ugovor o pružanju usluga certificiranja, kojim se utvrđuju prava i obveze ugovornih strana. Obveza je pružatelja usluge povjerenja da uspostavi odgovarajuće mrežno mjesto za upravljanje poslovima vezanim uz službene iskaznice, osigurava sadržaje i service vezane za korištenje službeničke iskaznice, djeluje u statusu kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja te provodi integraciju u sustav e-Građani, sukladno propisima o državnoj informacijskoj infrastrukturi.

Na propisani način će korisnik službene iskaznice, kojem je putem odgovarajućeg mrežnog mjesta na službenoj iskaznici izdan identifikacijski certifikat, ostvariti pravo na aktivaciju odgovarajućeg programskog rješenja na pokretnim uređajima, putem kojeg upravlja svojim osobnim podacima i potvrđuje svoj elektronički identitet, a ukoliko je isti aktivirao programsko rješenje za pokretne uređaje i ima izdan potpisni certifikat na službenoj iskaznici, u tom slučaju može ostvariti pravo na udaljeni osobni kvalificirani potpisni certifikat.

Međutim, čelnik tijela će svojom odlukom odrediti zaposlenike državnog tijela koji imaju pravo na certifikat za udaljeni kvalificirani elektronički potpis odnosno tko je ovlašten potpisivati, primjerice na mobitelu ili drugom prijenosnom uređaju.

Ovim zakonskim rješenjem potrebno je propisati i zlouporabu službene iskaznice kao korištenje službene iskaznice u privatne svrhe, pri čemu se privatna radnja predstavlja kao službena radnja ili za predstavljanje odnosno postupanje korisnika službene iskaznice u službenom svojstvu za koje nije ovlašten.

Također, potrebno je propisati i rok važenja službene iskaznice, na način da će službena iskaznica važiti tri godine od dana izdavanja ili do isteka roka trajanja odgovarajućeg certifikata, a najkasnije do prestanka dužnosti odnosno prestanka službe korisnika službene iskaznice.

Pritom se propisuje dužnost korisnika službene iskaznice da najkasnije u roku od 30 dana prije isteka važeće službene iskaznice odnosno isteka roka trajanja odgovarajućeg certifikata obavijesti registracijski ured o isteku roka važenja službene iskaznice, odnosno isteku roka trajanja odgovarajućeg certifikata. Naime, uvođenjem tog roka omogućava se službeniku da s još uvijek važećom službenom iskaznicom podnese zahtjev u skraćenom postupku (jer se služi postojećom službenom iskaznicom) za novom službenom iskaznicom, a čime se izbjegava situacija da službenik nema važeću službenu iskaznicu zbog isteka roka iste.

Ovim zakonskim rješenjem se propisuju i uvjeti za poništavanje službene iskaznice. Tako će registracijski ured bez odgode (po službenoj dužnosti) poništiti službenu iskaznicu i opozvati odgovarajuće certifikate u slučaju gubitka, zlouporabe ili oštećenja službene iskaznice, prestanka dužnosti odnosno službe korisnika službene iskaznice, prestanka ili izmjena ovlasti korisnika službene iskaznice u obavljanju poslova za koji su izdani certifikati ili promjene njegovih osobnih i drugih podataka koji su navedeni u službenoj iskaznici.

Međutim, korisniku službene iskaznice se propisuje dužnost da o razlozima gubitka ili oštećenja službene iskaznice, prestanka ili izmjene ovlasti korisnika službene iskaznice u obavljanju poslova za koji su izdani certifikati ili promjene njegovih osobnih i drugih podataka koji su navedeni u službenoj iskaznici bez odgode obavijesti nadležni registracijski sud i zatraži izdavanje nove službene iskaznice. U tom slučaju, registracijski ured će bez odgode pokrenuti postupak za izdavanje nove službene iskaznice, poništiti dotadašnju iskaznicu i opozvati pripadajuće certifikate te zaposleniku državnog tijela uručiti novu službenu iskaznicu.

Registracijski ured dužan je poništenu službenu iskaznicu brisati iz evidencije izdanih službenih iskaznica.

Ovim zakonskim rješenjem se utvrđuje i prekršajna odgovornost korisniku službene iskaznice u slučaju da ne obavijesti bez odgode nadležni registracijski ured o gubitku odnosno oštećenju službene iskaznice ili promjeni svojih osobnih i drugih podataka koji se navode u službenoj iskaznici, te u slučaju da zlouporabi službenu iskaznicu, kao i iznos kazne (u rasponu od 10,00 do 60,00 eura).

Završno, državna tijela bit će dužna, roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, putem nadležnog registracijskog ureda pokrenuti postupak za izdavanje službenih iskaznica zatečenih zaposlenika. Za zaposlenike državnog tijela koji stupe na dužnost odnosno počnu raditi u državnom tijelu u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, izrijekom je propisan isti rok za izdavanje službenih iskaznica kao i za zatečene zaposlenike (dakle, ne odmah po stupanju na dužnost odnosno početkom rada u državnom tijelu).

Iznimno od toga, postupak za izdavanje službenih iskaznica zaposlenika Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske pokrenut će se u skladu s ovim Zakonom po isteku roka trajanja certifikata koje sadrže službene propusnice Ministarstva unutarnjih poslova te identifikacijske iskaznice i identifikacijske vojne iskaznice Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske, a koje su izdane u skladu s posebnim propisima.

Dosadašnje službene iskaznice zaposlenika državnih tijela koje se izdaju u skladu s posebnim propisima (primjerice, zaposlenika Državnog inspektorata), koristit će se i dalje u skladu s tim propisima, dok službene propusnice zaposlenika Ministarstva unutarnjih poslova te identifikacijske iskaznice i identifikacijske vojne iskaznice zaposlenika Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske važe do isteka trajanja certifikata koje sadrže.

III. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za provedbu ovoga Zakona iznose 778.402,69 eura, od čega se 709.502,96 eura odnosi na 2022., 35.055,41 eura na 2023. i 33.844,32 eura na 2024. godinu. Sredstva za 2022. u iznosu 314.470,10 eura za izradu 18.955 certifikata osigurana su iz projekta „Uspostava platforme sa elektroničkim uslugama za e/m-Potpis i e/m-Pečat“ planiranog u okviru razdjela 034 – Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva, glava 03405, aktivnost A912017 – Operativni program učinkoviti ljudski potencijali, konto: 3237 - Intelektualne i osobne usluge, izvori 12 (47.170,48 eura) i 561 (267.299,62 eura). Certifikati se dodjeljuju sukladno Odluci o dodjeli kvalificiranih elektroničkih certifikata KLASA: 910-04/20-01/02, URBROJ: 520-04-02/3-22-45 od 17. veljače 2022., a u skladu s iskazanim potrebama. Potrebna sredstva u iznosu 395.032,85 eura za izradu preostalih 23.811 službenih iskaznica za 2022. osigurana su u okviru redovnog poslovanja ministarstava, državnih upravnih organizacija i drugih državnih tijela. Troškovi izrade jedne službene iskaznice iznose 16,59 eura. Poslove registracijskih ureda iz

članka 6. ovoga Zakona će obavljati jedinice za ljudske potencijale u državnim tijelima, odnosno službene osobe koje za to ovlasti čelnik tijela, zbog čega neće biti potrebno ustrojavati posebne ustrojstvene jedinice.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOGA ZAKONA

Uz članak 1.

Propisuje se predmet Zakona (izdavanje i uporaba službene iskaznice u državnim tijelima).

Uz članak 2.

Određuje se obuhvat ovoga Zakona, na način da se primjenjuje se na državna tijela, s tim da su od obveze primjene Zakona izuzeta državna tijela čiji je rad propisan Zakonom o sigurnosno-obavještajnom sustavu Republike Hrvatske, a to su: Sigurnosno-obavještajna agencija, Vojna sigurnosno-obavještajna agencija, Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija, Zavod za sigurnost informacijskih sustava i Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost.

Uz članak 3.

Definirani su osnovni pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu, te se propisuje da izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje, koriste neutralno i odnose se jednako na muški ili ženski rod.

Uz članak 4.

Propisuje se da se službene iskaznice izdaju zaposlenicima državnih tijela te se definira službena iskaznica kao elektronička javna isprava kojom zaposlenik državnog tijela dokazuje svoj službeni status i elektronički identitet ili status namještenika.

Navedena iskaznica može se koristiti i za dokazivanje statusa zaposlenika državnog tijela, kao i za fizičku identifikaciju i beskontaktnu primjenu odnosno registraciju pri ulasku u državno tijelo, evidenciju radnoga vremena te u druge svrhe propisane posebnim propisima.

Uz članak 5.

Propisuje se sadržaj propisanog obrasca službene iskaznice, te obveza čelnika tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose da pravilnikom detaljnije propiše obrazac službene iskaznice i obrazac zahtjeva za izdavanje službene iskaznice.

Uz članak 6.

Propisuje se da poslove registracije sa svrhom izdavanja službenih iskaznica za zaposlenike državnih tijela i uručenje službene iskaznice zaposlenicima obavljaju registracijski uredi u državnim tijelima. Registracijski uredi su u pravilu jedinice za ljudske potencijale u državnim tijelima. Poslove iz djelokruga registracijskog ureda također mogu obavljati i službene osobe koje čelnik državnog tijela ovlasti za obavljanje tih poslova.

Također, propisuje se iznimka prema kojoj će poslove registracije sa svrhom izdavanja službenih iskaznica za zaposlenike pravosudnih tijela obavljati registracijski ured tijela državne uprave nadležnog za pravosudna tijela.

Uz članak 7.

Propisuje se da postupak za izdavanje službene iskaznice zaposlenika pokreće državno tijelo putem nadležnog registracijskog ureda po stupanju na dužnost odnosno početkom rada zaposlenika u državnom tijelu. Nadležni registracijski ured obavlja poslove obrade zahtjeva za izdavanje službene iskaznice (poslovi pripreme zahtjeva, poslovi identifikacije korisnika,

podnošenja autorizacijske liste za nabavu službenih iskaznica na odobrenje čelniku tijela, upućivanja zahtjeva pružatelju usluga povjerenja za izradu službene iskaznice s potrebnim certifikatima, uručenje službene iskaznice korisniku službene iskaznice) te vođenje evidencije o izdanim službenim iskaznicama.

Također, utvrđuje se obveza čelnika tijela državne uprave nadležnog za poslove razvoja digitalnog društva da naputkom propiše način rada registracijskih ureda i način vođenja evidencije o izdanim službenim iskaznicama.

Uz članak 8.

Propisuje se obveza zaposlenika za kojeg se podnosi zahtjev za izdavanje službene iskaznice da s pružateljem usluge povjerenja sklopi ugovor o pružanju usluga certificiranja kojim su utvrđena njihova prava i obveze.

Pružatelj usluge povjerenja je dužan uspostaviti odgovarajuće mrežno mjesto za upravljanje poslovima vezanim uz službene iskaznice, osiguravati sadržaje i servise vezane za korištenje službeničke iskaznice, djelovati u statusu kvalificiranog pružatelja usluga povjerenja sukladno Zakonu o provedbi Uredbe (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ („Narodne novine“, broj 62/17.) te provesti integraciju u sustav e-Građani sukladno propisima o državnoj informacijskoj infrastrukturi.

Korisnik službene iskaznice, kojem je putem odgovarajućeg mrežnog mjesta na službenoj iskaznici izdan identifikacijski certifikat, ostvaruje pravo na aktivaciju odgovarajućeg programskog rješenja na pokretnim uređajima, putem kojeg upravlja svojim osobnim podacima i potvrđuje svoj elektronički identitet.

Korisnik službene iskaznice koji je aktivirao programsko rješenje za pokretne uređaje i ima izdan potpisni certifikat na službenoj iskaznici može ostvariti pravo na udaljeni osobni kvalificirani potpisni certifikat. Čelnik tijela pritom odlukom određuje zaposlenike državnog tijela koji imaju pravo na certifikat za udaljeni kvalificirani elektronički potpis odnosno tko je ovlašten potpisivati na mobitelu ili drugom prijenosnom uređaju.

Uz članak 9.

Definira se zlouporaba službene iskaznice.

Uz članak 10.

Propisuje se rok važenja službene iskaznice (tri godine od dana izdavanja ili do isteka roka trajanja kvalificiranog certifikata za elektronički potpis, a najkasnije do prestanka dužnosti odnosno prestanka službe korisnika službene iskaznice), kao i dužnost korisnika službene iskaznice da o isteku roka važenja službene iskaznice, odnosno isteku roka trajanja kvalificiranog certifikata za elektronički potpis obavijesti registracijski ured, najkasnije u roku od 30 dana prije isteka važeće službene iskaznice odnosno isteka roka trajanja odgovarajućeg certifikata.

Uvođenjem roka o obavještanju registracijskog ureda od 30 dana prije isteka službene iskaznice odnosno roka trajanja odgovarajućeg certifikata omogućava se službeniku da s još uvijek važećom službenom iskaznicom podnese zahtjev u skraćenom postupku (jer se služi postojećom službenom iskaznicom) za novom službenom iskaznicom. Na ovaj način se izbjegava situacija da službenik nema važeću službenu iskaznicu zbog isteka roka iste.

Uz članak 11.

Propisuju se razlozi zbog kojih je registracijski ured dužan bez odgode poništiti službenu iskaznicu i opozvati pripadajuće certifikate, dok je korisnik službene iskaznice dužan o istima bez odgode obavijestiti nadležni registracijski ured i zatražiti izdavanje nove službene iskaznice (osim u slučaju zlouporabe službene iskaznice ili prestanka dužnosti, odnosno službe u državnom tijelu).

Uz članak 12.

Utvrđuju se prekršaji i novčane kazne u iznosu od 10,00 do 60,00 eura.

Uz članak 13.

Propisuje se rok u kojem će čelnik tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose donijeti pravilnik iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona, kojim propisuje obrazac službene iskaznice i obrazac zahtjeva za izdavanje službene iskaznice, kao i rok u kojem će čelnik tijela državne uprave nadležnog za poslove razvoja digitalnog društva donijeti naputak iz članka 7. stavka 3. ovoga Zakona, kojim propisuje način rada registracijskih ureda i način vođenja evidencije o izdanim službenim iskaznicama.

Uz članak 14.

Propisuje se rok u kojem su državna tijela dužna putem nadležnog registracijskog ureda pokrenuti postupak za izdavanje službenih iskaznica zatečenih zaposlenika (šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona).

Za zaposlenike državnog tijela koji stupe na dužnost odnosno počnu raditi u državnom tijelu u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona, izrijekom se propisuje isti rok za izdavanje službenih iskaznica kao i za zatečene zaposlenike (najkasnije istekom roka od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona). Dakle, za navedene službenike nije potrebno pokretati postupak izdavanja službenih iskaznica odmah po stupanju na dužnost odnosno početkom rada u državnom tijelu.

Iznimno od toga, za zaposlenike Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske pokrenut će se postupak za izdavanje službenih iskaznica u skladu s ovim Zakonom po isteku roka trajanja certifikata koje sadrže službene propusnice Ministarstva unutarnjih poslova te identifikacijske iskaznice i identifikacijske vojne iskaznice Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske izdane u skladu s posebnim propisima.

Uz članak 15.

Propisuje se da će se dosadašnje službene iskaznice zaposlenika državnih tijela koje se izdaju u skladu s posebnim propisima koristiti i dalje u skladu s tim propisima, dok službene propusnice zaposlenika Ministarstva unutarnjih poslova te identifikacijske iskaznice i identifikacijske vojne iskaznice zaposlenika Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske važe do isteka trajanja certifikata koje sadrže.

Uz članak 16.

Propisuje se dan stupanja na snagu ovoga Zakona.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA I RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U Hrvatskome saboru nakon rasprave o Prijedlogu zakona službenoj iskaznici, na sjednici održanoj 21. listopada 2022., donesen je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog te se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi upućuju predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona o službenoj iskaznici.

Razlike između rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona o službenoj iskaznici u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona su manje nomotehničke izmjene u skladu s danim primjedbama Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora u člancima 1., 3., 5., 11. i 14.

Također, brisana je odredba o prekršajnim kaznama utvrđenih u kunama te su izmijenjene prijelazne i završne odredbe u dijelu koji se odnosi na prestanak važenja odredbe o prekršajnim kaznama utvrđenih u kunama i trenutak stupanja na snagu ovoga Zakona. Na odgovarajući način je usklađen tekst obrazloženja članka predloženog zakona (točka IV. nenormativnog dijela Konačnog prijedloga zakona o službenoj iskaznici).

Završno, novčani iznosi iz točke III. nenormativnog dijela Prijedloga zakona o službenoj iskaznici („Ocjena i izvori sredstava potrebnih za provođenje zakona“), koji su iskazani u kunama, preračunati su u eure, sukladno Zakonu o uvođenju eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 57/22. i 88/22.).

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO TE RAZLOZI NEPRIHVATANJA

U odnosu na opći prigovor da postoje već rješenja na državnoj infrastrukturi koja su se mogla iskoristiti ili naprednija rješenja u smislu „clouda“, napominje se da su već izrađena „cloud“ rješenja za udaljeno potpisivanje s certifikatom koji se aktivira pomoću službene iskaznice, a kojeg se može koristiti za potpisivanje na mobilnim („smartphone“) uređajima, prijenosnim računalima i tabletima, dok se ovim Zakonom omogućava i korištenje mobilne identifikacije odnosno mobilni identitet pomoću službene iskaznice. Eventualno pitanje iz kojih razloga se nije razmišljalo o potpunom uvođenju mobilnih i „cloud“ rješenja, pojašnjava se da veći broj državnih službenika i namještenika ne koristi službeni mobitel ili prijenosno računalo i da svakom državnom službeniku nije predviđena potreba potpisivati dokumente na prijenosnim uređajima. Međutim, ovim se Zakonom omogućava svakom zaposleniku državnog tijela da svojom službenom iskaznicom kao kvalificiranim sredstvom može aktivirati svoj „cloud“ potpis.

Dakle, službena iskaznica je idealno sredstvo za stvaranje sinergije između postojećih sustava koje nudi polivalentnu upotrebu u smislu multifunkcionalnosti (primjerice, za registraciju ulaska kao najjednostavniju funkciju), kao i prilagođavanju potreba poslovnih procesa. Službenom iskaznicom ne omogućava se samo njezino korištenje preko čitača pametnih kartica, već i korištenje mobilnog identiteta te udaljeno „cloud“ potpisivanje, čime se osigurava visoka razina sigurnosti elektroničkog identiteta, pojačava povjerenje kod potpisivanja kvalificiranim elektroničkim potpisom te osnažuje sigurnost prilikom primjene sustava e-Ovlaštenja izrađenog u sklopu drugog projekta Europske unije „e-Poslovanje“, ali i postojeću informacijsku infrastrukturu.

U vezi primjedbe zastupnice Hrvatskoga sabora Ankice Zmaić da li će se ovim zakonom ubrzati i olakšati isporuka usluga zatraženih od strane građana, pojašnjava se da je namjera ovoga Zakona upravo ubrzanje i olakšavanje rješavanja usluga zatraženih od strane građana, jer nema smisla uspostaviti potreban sustav od kojeg neće biti koristi za krajnje korisnike. Naime, zaposlenici državnih tijela koji koriste službene iskaznice moći će potpisivati dokumente kvalificiranim elektroničkim potpisom i iste dostavljati građanima elektroničkim putem kroz korisnički pretnac ili na drugi način ako tako krajnji korisnik želi (primjerice, putem elektroničke pošte).

Vezano za prijedlog zastupnika Hrvatskoga sabora Darija Zurovca i Kluba zastupnika Fokusa, Reformista i nezavisnih zastupnika da se ovim zakonom detaljno propišu možebitni načini zlouporabe službene iskaznice, nadležno tijelo za utvrđivanje tih zlouporaba, točno definirane rokove se opozivanje certifikata i u slučaju prestanka radnog odnosa ili udaljenja s radnog mjesta, lakši i teži stegovni prijestupi i definicija pojma zlouporabe i ostalih prekršaja, ističe se kako navedena pitanja nije potrebno detaljnije uređivati ovim Zakonom.

Naime, smatra se kako bi odredba o „možebitnim načinima zlouporabe službene iskaznice“ imala ograničavajuće učinke. Prema ovom Zakonu, zlouporaba službene iskaznice postoji u slučaju kada se službena iskaznica koristi u privatne svrhe predstavljajući privatnu radnju kao službenu radnju ili za predstavljanje odnosno postupanje korisnika službene iskaznice u službenom svojstvu za koje nije ovlašten. Takvo određenje zlouporabe službene iskaznice odnosi se na sve moguće načine zlouporabe službene iskaznice (kada se službena iskaznica koristi protivno svrsi zbog koje je izdana), dok kod taksativnog nabrojanja načina zlouporabe postoji mogućnost da se neće (unaprijed) predvidjeti svi načini zlouporabe koji se mogu pojaviti u praksi.

Nadalje, nije potrebno ovim Zakonom propisivati koje je tijelo nadležno za utvrđivanje zlouporabe službene iskaznice, jer je to uređeno posebnim zakonima. Kada se radi o zlouporabi službene iskaznice kao razlogu za poništenje službene iskaznice iz članka 11. ovoga Zakona, nadležno tijelo za utvrđivanje zlouporabe službene iskaznice je državno tijelo u kojem je službenik zaposlen, te kako je to tijelo zatražilo izdavanje službene iskaznice, može zatražiti i njezino poništenje. Međutim, kada se radi o zlouporabi službene iskaznice kao prekršaju iz članka 12. ovoga Zakona, zlouporabu službene iskaznice utvrđuje nadležni sud.

Također, nema potrebe posebno propisivati rokove za opoziv certifikata u slučaju prestanka službe odnosno radnog odnosa, jer se ovim Zakonom propisuje da službena iskaznica važi tri godine od dana izdavanja ili do isteka roka trajanja odgovarajućeg certifikata, a najkasnije do prestanka dužnosti odnosno prestanka službe korisnika službene iskaznice, temeljem čega je registracijski ured dužan bez odgode poništiti službenu iskaznicu i opozvati pripadajuće certifikate. Kod udaljenja iz službe, državno tijelo u kojem službenik radi može zatražiti opoziv certifikata sadržanih u službenoj iskaznici ili povrat službene iskaznice, jer službenik za vrijeme udaljenja iz službe ne radi, ali to nije potrebno propisati ovim Zakonom.

U ovom Zakonu nije potrebno propisati lakše i teške „stegovne prijestupe“, odnosno da li je jedan prijestup laka ili teška povreda službene dužnosti, jer su lake i teške povrede službene dužnosti propisane Zakonom o državnim službenicima. Ukoliko određeno djelo ima obilježja neke od propisanih povreda službene dužnosti, isto se podvodi pod tu laku ili tešku povredu službene dužnosti (npr. tešku povredu službene dužnosti - zlouporaba položaja ili prekoračenje ovlasti u službi).

Također, nema razloga za razdvajanje prekršaja po težini jer je novčana kazna za prekršaje u članku 12. ovoga Zakona propisana u rasponu od 10,00 do 60,00 eura te će se pri izricanju kazne voditi računa o težini prekršaja i ostalim okolnostima konkretnog slučaja.

U vezi primjedbe Kluba zastupnika Fokusa, Reformista i nezavisnih zastupnika da zlouporaba službene iskaznice može istovremeno biti i prekršaj (prema odredbama ovoga Zakona) i kazneno djelo (prema Kaznenom zakonu; „Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21.) te da se u slučaju prekršajne odgovornosti može izbjeći kaznena odgovornost prema načelu „Ne bis in idem“ (ne dva puta o istom), navodi se da prekršaj iz članak 11. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona (zlouporaba službene iskaznice od strane korisnika) ne predstavlja preklapanje s kaznenim djelima iz članaka 146. i 279. Kaznenog zakona niti s nekim od drugih kaznenih djela iz kataloga Kaznenog zakona.

Naime, iz članka 9. ovoga Zakona koji definira zlouporabu službene iskaznice razvidno je kako opisani prekršaj ne predstavlja kršenje posebnih propisa, primjerice Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) kada je riječ o kaznenom djelu iz članka 146. Kaznenog zakona niti sadrži bitna obilježja kaznenog djela krivotvorenja službene ili poslovne isprave iz članka 279. Kaznenog zakona. Nastavno, opisani prekršaj ne predstavlja niti preklapanje s kaznenim djelom iz čl. 280 Kaznenog zakona (zlouporaba osobne isprave).

U vezi primjedbe zastupnika Hrvatskoga sabora Darija Zurovca zašto se pristupilo izradi službenih iskaznica umjesto korištenja biometrije, navodi se da biometrija nije u ovom trenutku razmatrana jer se kao metoda autentifikacije ne koristi u postupcima koji traže visoku razinu sigurnosti. Naime, biometrija nije normirana nadležnom Uredbom (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ koja je na snazi, a u sklopu revizije navedene Uredbe je i dalje prisutan stav, kako u prijedlogu Europske komisije, tako i u mišljenjima država članica, ali i stručnim tijelima Europske unije, da biometrijske metode ne mogu samostalno održavati visoku razinu sigurnosti odnosno, preporuča se korištenje biometrije u kombinaciji s drugim elementima autentifikacije.

U vezi primjedbe zastupnika Hrvatskoga sabora Darija Zurovca zašto se nije pristupilo korištenju sustavu NIAS-a i elektroničke osobne iskaznice pomoću koje se samo trebala dodijeliti ovlast za postupanje određenom službeniku, ističe se da se razmatralo korištenje NIAS sustava. Međutim, pojašnjava se da elektroničke usluge, ali i interni sustavi u državnoj informacijskoj infrastrukturi koriste NIAS, te će službena iskaznica omogućavati posjedovanje vjerodajnice visoke razine sigurnosti koja će se koristiti za pristup elektroničkim javnim uslugama ili internim sustavima državne informacijske infrastrukture upravo kroz NIAS. Dodjela ovlasti u sustavima koji se upravo završavaju, kao sustav e-Ovlaštenja, radi se na način se ovlast dodjeli elektroničkom identitetu službenika, koji je dan na službenoj iskaznici kao elektroničkom sredstvu visoke razine sigurnosti koji omogućava i potpisivanje.

Vežano za primjedbu zastupnika Hrvatskoga sabora Bojana Glavaševića o načinu na koji su novčane kazne iskazane u kunama konvertirane u eurima, s obzirom da se preračunavanjem raspona novčanih kazni iz članka 12. ovoga Zakona po fiksnom tečaju konverzije utvrđuju drugačiji iznosi u odnosu na one koji su propisani člankom 13. ovoga Zakona, ukazuje se da je u Nacrtu konačnog prijedloga zakona o službenoj iskaznici brisana odredba o prekršajnim kaznama utvrđenih u kunama te su izmijenjene prijelazne i završne odredbe u dijelu koji se odnosi na prestanak važenja navedene odredbe i trenutak stupanja na snagu ovoga Zakona.

U vezi primjedbe zastupnice Hrvatskoga sabora Anke Mrak Taritaš da li se prilikom izrade ovoga Zakona razmišljalo da podaci koji se navode u službenoj iskaznici budu navedeni na osobnoj iskaznici, s obzirom da osobne iskaznice imaju svoj rok trajanja i da na takvim iskaznicama ima dovoljno mjesta za pohranu potrebnih podataka, navodi se da se službene iskaznice odnose na državne i pravosudne dužnosnike te državne službenike i namještenike, a imaju drugačiji (kraći) rok važenja (tri godine od dana izdavanja ili do isteka roka trajanja odgovarajućeg certifikata, a najkasnije do prestanka dužnosti odnosno prestanka službe korisnika službene iskaznice) od osobnih iskaznica. Također, certifikati će na službenim iskaznicama sadržavati dodatne podatke (atribute) koje osobna iskaznica ne sadržava, a to je naziv državnog tijela koje je izdalo iskaznicu svojem zaposleniku, dok će potpis, osim osobnog identifikacijskog broja potpisnika sadržavati i osobni identifikacijski broj državnog tijela u kojem je zaposlen odnosno koje mu je izdalo službenu iskaznicu. Stoga će građanin ili pravna osoba koja zaprimi elektronički dokument potpisan elektroničkim potpisom, prilikom provjere (validacije) tog potpisa, moći provjeriti da li je potpis izdan od državnog tijela, čime se osnažuje povjerenje u elektronički kvalificirani potpis na dokumentu i potpisnika tog dokumenta koji je zaposlenik državnog tijela (državni ili pravosudni dužnosnik te državni službenik i namještenik). Navedeno nije moguće provesti s postojećim izdanim osobnim iskaznicama, s obzirom da se radi o kvalificiranim sredstvima kojima je glavno sigurnosno svojstvo da su podaci koji su jednom uneseni na osobnoj iskaznici neizmjenjivi, a što je jedan od osnovnih zahtjeva koje mora ispunjavati osobna iskaznica kao javna isprava.

Osim toga, kada bi se usvojila primjedba da se potrebni podaci navode u osobnoj iskaznici, u tom slučaju je potrebno povući osobne iskaznice koje su, na odgovarajući način, izdane svim državnim ili pravosudnim dužnosnicima te državnim službenicima i namještenicima i izdati im nove osobne iskaznice, što generira dodatne troškove i dodatne administrativne procedure. Dakle, osobna iskaznica nije sredstvo za rad te u odnosu na službenu iskaznicu nema određene funkcionalnosti (primjerice, osobnom iskaznicom se ne može pristupiti mjestu rada ili koristiti printer, što je uz korištenje službene iskaznice moguće uz puno manje zahvata na sustavima).

U vezi primjedbe zastupnice Hrvatskoga sabora Ane Marije Blažević da li je ovaj zakon na neki način povezan s nedavnim izmjenama i dopunama Zakona o općem upravnom postupku i novom Uredbom o uredskom poslovanju, navodi se da se trenutno za pristup određenim aplikacijama i pojedinim dokumentima moraju koristiti vlastiti podaci, a što se nastoji izbjeći ovim Zakonom, odnosno želi se postići širi aspekt pristupa različitim bazama podataka. Međutim, mogućnost pristupa određenim podacima sa službenom iskaznicom ovisi o tome u kojem državnom tijelu zaposlenik državnog tijela obavlja dužnost odnosno radi.

U vezi primjedbe zastupnice Hrvatskoga sabora Nadice Dreven Budinski koje zaposlenike obuhvaća odredba članka 16. ovoga Zakona, pojašnjava se da se odredba članka 16. ovoga Zakona primjenjuje na zaposlenike državnih tijela koji koriste službene iskaznice koje se izdaju u skladu s posebnim propisima (primjerice, zaposlenici Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva obrane, Oružanih snaga Republike Hrvatske, Državnog inspektorata, i drugo).

U vezi primjedbe zastupnice Hrvatskoga sabora Boške Ban Vlahek kako će se službene iskaznice koristiti prilikom rada kod kuće ili u dislociranim uredima koji nemaju sustav za regulaciju ulaska, navodi se da službena iskaznica ima identifikacijski certifikat koji služi pristupanju elektroničkim uslugama i uslugama razvijenim za državne službenike u horizontalnom smislu, kao i softveru koji se objedinjeno nabavlja za cijelu državnu upravu, a čije se pristupanje može uvjetovati visokom razinom sigurnosti elektroničkog identiteta. Navedeno predstavlja samo jednu od mogućnosti kada službena iskaznica može imati veliku dodatnu vrijednost u slučaju rada od kuće, čak i u slučaju kada državni službenik ne koristi

potpisni certifikat. Nadalje, za učinkovitiji rad kod kuće potrebno je državnom službeniku omogućiti samo čitač i računalo na kojem je instalirana odgovarajuća programska podrška, temeljem čega dolazi do izražaja korištenje sustava NIAS za pristup potrebnim javnim uslugama ili internim sustavima putem službene iskaznice.

U vezi primjedbe zastupnika Hrvatskoga sabora Željka Pavića da predloženi sustav izdavanja službenih iskaznica nepotreban i nema smisla, te će time nastati dodatni troškovi i stvaranje dodatne infrastrukture, navodi se da svaka digitalizacija donosi potrebne troškove u obliku ulaganja u opremu i slično, međutim sredstva za provođenje ovoga Zakona se djelomično naknađuju iz sredstava Europske unije, a djelomično iz državnog proračuna Republike Hrvatske, te je procijenjeno da će službena iskaznica zadovoljiti potrebe razvoja digitalnih usluga i lakšeg pristupa aplikacijama od strane zaposlenika državnih tijela.

Vezano za primjedbu zastupnika Hrvatskoga sabora Erika Fabijanića da je ovaj Zakon potpuno bespotreban, s obzirom da se pitanja koja uređuje ovaj Zakon mogu riješiti kroz sustav izdavanja osobnih iskaznica, pojašnjava se da je osobna iskaznica elektronička javna isprava koja se može koristiti samo u svrhe propisane Zakonom o osobnoj iskaznici („Narodne novine“, br. 62/15., 42/20., 144/20. i 114/22.). Ovim Zakonom se uvode službene iskaznice u vidu elektroničkog identifikacijskog sredstva, odnosno kartice s elektroničkim identitetom i elektroničkim kvalificiranim potpisom te omogućenom beskontaktnom komunikacijom, a koja će sadržavati i oznake državnog tijela koje će istu pribaviti zaposleniku državnog tijela. Službena iskaznica će se prvenstveno koristiti za rad u državnim tijelima kao multifunkcionalno sredstvo rada (za evidenciju radnog vremena, korištenje drugih beskontaktnih sustava, sigurnu identifikaciju prilikom pristupa računalu i informacijskim sustavima i slično), a moći će se koristiti i za dokazivanje službenog statusa ili statusa namještenika i elektroničkog identiteta. Također, službenom iskaznicom bit će omogućeno korištenje udaljenih elektroničkih potpisa, putem mobilnih uređaja (primjerice, za rad na terenu). Za razliku od osobne iskaznice, službena iskaznica moći će se oduzeti zaposleniku državnog tijela u slučajevima taksativno navedenim u članku 9. ovoga Zakona. Pritom se ukazuje da je cilj ovoga Zakona da se zaposlenicima državnih tijela (državnim i pravosudnim dužnosnicima te državnim službenicima i namještenicima) omogući što jednostavniji i brži pristup različitim bazama podataka i aplikacijama koje koriste za obavljanje poslova te elektronički potpis akata.